

Marijke Kinnaer wint P

Naar aanleiding van zijn vijfjarig bestaan reikte het Merksemse bedrijf Passwerk dit jaar voor de eerste keer de Passwerkprijs uit. Vanuit hun visie dat alle personen het recht hebben om deel te nemen aan het economische en sociale leven, stelt het bedrijf personen met een ASS (Autisme-spectrumstoornis) tewerk, naargelang hun kwaliteiten en mogelijkheden. Hierbij proberen ze gebruik te maken van de natuurlijke sterktes van deze mensen, zoals oog voor detail, een hoog concentratievermogen en een goed geheugen. Deze vaardigheden komen bijvoorbeeld sterk van pas bij het testen van computersoftware.

Met hun prijs wilde Passwerk een innoverende masterproef bekronen die zich focust op het bijstaan van autistische personen. Marijke Kinnaer, master in de ingenieurswetenschappen: architectuur, won eerder dit jaar de eerste editie van de Passwerkprijs ter waarde van een bedrag van 1.500 euro. Haar thesis 'Autisme van bovenaf of binnenuit: een genuanceerder beeld over autismevriendelijke architectuur aan de hand van getuigenissen van (jong)volwassenen met ASS' gaat over de link tussen personen met autisme en architectuur. De laatste decennia verschenen heel wat artikels en publicaties over autismevriendelijk bouwen. Deze veelheid aan informatie werd echter nooit efficiënt gebundeld en begon daarom ook een onoverzichtelijk geheel te vormen. De vraag rees ook hoe deze literatuur concreet toepasbaar was en wat de waarde en betekenis van de aangeboden concepten was. De gebruikte

concepten zijn namelijk niet voor iedereen op dezelfde manier toepasbaar, waardoor de eigenlijke focus van het onderzoek, de personen met een ASS, uit de aandacht dreigen te verdwijnen. De thesis van Marijke Kinnaer komt tegemoet aan dit probleem. Zij bundelde de beschikbare literatuur en combineerde deze bovendien met persoonlijke getuigenissen van personen met een ASS. Hiervoor gebruikte Marijke niet alleen verhalen uit autobiografieën, ze nam ook diepte-interviews af en leidde een focusgroepinterview. Als tweede luik van haar thesis bekeek Marijke hoe (jong)volwassenen met autisme daadwerkelijk wonen. Zo kon zij concluderen dat de concepten die in de literatuur worden aangehaald en geëxpliciteerd op verschillende manieren interpreteren- en toepasbaar zijn. Toch zijn deze concepten niet onbruikbaar. Ze kunnen helpen de aandacht te vestigen op autismevriendelijke en kwaliteitsvolle architectuur in het algemeen. Nico De Cleen van Passwerk motiveert de keuze van de jury voor deze masterproef "De thesis van Marijke Kinnaer legde een onverwachte link tussen autisme en architectuur. Haar werk is onmiddellijk bruikbaar, ze was de overduidelijke winnaar. Dankzij de hoge kwaliteit van haar thesis hebben wij besloten de prijs in de toekomst opnieuw uit te reiken."

Cijfers

Autisme is een stoornis die zich niet gemakkelijk laat omschrijven. Autisme kan namelijk op verschillende manieren en in verschillende gradaties tot uitdrukking komen. Om deze reden wordt vaak gesproken van autismspectrumstoornis (ASS). Naast klassiek autisme worden ook asperger en PDD-NOS (Pervasive Development Disorder - Not Otherwise Specified) tot ASS gerekend.

In België zijn er naar schatting rond de 73.500 personen met autisme (ruim 1 op 150). Dat is een bevolkingsgroep die ongeveer even groot is als het aantal inwoners van steden als Mechelen, Kortrijk, Hasselt of Sint-Niklaas.

Het merendeel van de personen met een ASS zijn mannen (1 op 4 is vrouw). Recente studies geven aan dat ongeveer 60 procent van de mensen met een ASS normaal tot hoogbegaafd zijn. (www.passwerk.be)

De kandidaten voor de Passwerkprijs 2013

asswerkprijs 2013

Ilse Noens, voorzitter van de jury met Marijke Kinnaer, winnares van de Passwerkprijs 2013

Nico De Cleen, managing director van Passwerk en winnares Marijke Kinnaer

De masterproef van Marijke kadert in het onderzoek van prof. dr. ir. Ann Heylighen rond *Architectural design In Dialogue with dis-Ability* (AIDA). Dit onderzoek gaat ervan uit dat personen met een beperking net door hun specifieke interactie met de gebouwde omgeving beter in staat zijn sommige zwaktes of sterktes in een architecturaal ontwerp op te sporen. Er wordt bijvoorbeeld ook onderzoek gedaan naar de specifieke mogelijkheden van blinden of personen met dementie. Volgens het onderzoeksteam kan de specifieke input van personen met een beperking de kennis van architecten en ontwerpers verdiepen en zelfs vernieuwing in architectuur stimuleren. De thesis van Marijke mondde ook uit in een publicatie die gepland is voor 2014, namelijk *How do people with autism (like to) live?* In *Inclusive Designing: Joining Usability, Accessibility and Inclusion* (Springer-Verlag).

Het Departement Architectuur blijft zich inzetten voor ontwerpen met aandacht voor het perspectief van personen met een beperking of ziekte. De studenten in de eerste fase van de masteropleiding werken dit jaar in de ontwerpstudio aan ontwerpen voor een zogenaamd 'Maggie's Centre', een centrum voor mensen die getroffen worden door kanker.

Valérie Wyns

Voor meer informatie:

- Passwerk: www.passwerk.be
- AIDA: www.asro.kuleuven.be/aida/

Maggie's Centre Leuven:
<http://maggiesleuven.blogspot.be/>